

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

**Geismar, Justus Moritz von
Coloniæ Agrippinæ, 1691**

Ad tit. XVIII. qui Matrim. accusat. & c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](#)

AD TIT. XVII.

Qui filii sunt legitimi.

Questio utrum proles, quam pater genuit ex concubina soluta, durante matrimonio, sed invalido sit censenda natu' alis, an spuria? Respondeatur. Si post declarationem nullitatis concepta & nata sit, certum est eam esse naturalem quia procreata ex iis, inter quos poterat esse matrimonium, Respondeatur 2. etiam conceptam & natam ante esse naturalem, ex eadem ratione: quia à parte rei non est impedimentum. arg. cap. cum in Apostolica desponsatib. Ubi litis pendentia non impedit secundum validè contrahi, si primum erat nullum &c. *Tua fraternitas*. despons. duor. Licet puniri tales possint, & usus posterioris interdicendum sit, donec de nullitate prioris constet.

Probatur secundò. Omnis proles nata ex matrimonio invalido, bona tamen fide contracto salte ex parte unius, est legitima. c. ex tenore h. t. Ex hoc privilegio; non potest tamen idem operari vitiūm spurcitatis, neque ex natura sua, quia est nullum, neque ex Jure, quia hoc nullibi exprimitur, ergò proles in casu nostro non est concepta ex adulterio; ergò non est spuria, sed naturalis.

Probatur tertio. Si talis pater post declaratum matrimonium nullum illum duceret, ex qua progenuit, legitimaret illum, ergò est naturalis.

Filiatio legitime probatur per nominationem parentum, & non creditur

illis contrarium postea afferentibus ex iam cum juramento. Gonz. ad c. per annas 10. sup. de Probat. Fagnanus.

Ad num. 7. in fine adde. Separato matrimonio in facie Ecclesiæ contra-cto, filii geniti vel concepti ante ipsam separationem sunt legitimi. Gonz. ad cap. cum inter. 2. h. t.

Ad num. 11. in fine adde. Filius naturalis per subsequens matrimonium efficitur legitimus & habilis ad succendum in bona paterna, Gonz. ad cap. conquestus l. h. t.

Ad num. 12. in princ. adde. Objicitur h̄c Novell. 89. c. generaliter. Sed non solvitur. Dic eam procedere vel in legitimatione per rescriptum, vel spectato jure civili, non etiam jure Canonico, quod hac in parte attendendum. Ita Covarr. h̄c. p. 2. §. 1. c. 8. n. 15.

Ad num. 18. in fine. Quæres. Si Christianus imprægnet infidelem, h̄c postea convertita ducatur ab illo in uxorem, eritne proles legitima? Ratio quia in tempore conceptionis non potuit inter ipsos esse matrimonium? Videtur quod non.

Ad num. 13. in fine adde. In terris Ecclesiæ potest Pontifex quoad omnia illegitimos legitimare; in terris vero alienis quoad spiritualia tantum direcere, quoad temporalia vero indire. & Gonz. ad cap. per Venerabilem 13. h. t.

AD TITUL. XVIII.

Qui matrimonium accusare possunt, aut contra illud testificari.

Observa quod Confessarius non tenetur admonere confidentem, qui inva-

invalidè contraxit ex ignorantia juris
vel facti, quando non sperat fructum,
aut remedium, difficultatum est, nisi sit
periculum damni communis, uti est,
quando populus id novit & scandalizatur
Bonac. in verb. matrimonium
num. 114.

Ad num. 5. in princ. adde. Dépositio
unius testis afferentis subesse impedimentum
inter sponsos, sufficit ad im-
pediendum matrimonium contrahendu-
m, nisi sponsalia præcesserint ju-
rata Gon. ad cyp. præterea 12. sup. de
sponsalib.

AD TIT. XIX.

De Divortiis.

Ad num. 1. in fine adde. Indissolubilitas
matrimonii non propriè ex
naturali jure descendit; nam in lege
propriè naturali DEUS dispensare ne-
quit. Ita D. Thom. Dispensavit autem
hac in materia c. 24 Demier. Quamvis
quidam DEUM id tantum permisisse
ajan. Si consummatum sit, exprima va
DEI. Institutione indissoluble est c. 2.
Genes. Quem locum interpretatur
Christus apud Matth. c. 19. ob repræ-
sentationem ad Ephes. 5 Lym. lib. 5. tr.
10. p. 3. c. 6. n. 1. 2.

Ad num. 2. adde. Ad text. Matth. 19.
respondent aliqui, ut refert Sannius
tom. 3. dist. 18. q. 1. n. 5. periculam nisi non
esse exceptivam, sed præcisivam, ut
sensus sit: quicunque dimiserit uxorem
non fornicariam, vel non ob fornicationem,
& aliam duxerit, mœcha-

tur; Christus enim non voluit dicere,
quod ob fornicationem solvere quis
possit vinculum, sed quod ex nulla
causa id liceat, præscindens, an ob for-
nicationem id liceret, an non; idque ex
ea, quod Pharisæi, quibus loquebatur,
non erant hujus veritatis capaces.

Ad num. 4. in fin. adde. Matrimonia
infidelium elevantur ad rationem Sa-
cramenti per baptismum, innovato
consensu. Vide Sannium tom. 3. dist. 17.
quest. 3.

Si ex conjugibus infidelibus altero ad
fidè cōverso, alter maneat infidelis (sal-
tē nisi pacificè cohabitare velit sine cō-
tumelia Creatoris) solvitur quoad vin-
culum, idque ex dispensatione Divina
in favorem fidei, ut patet 1. Corinth. 7.
vers. 15. Busenb. lib. 6. tr. 6. dub. 3. c. 2.

Matrimonium ab infidelibus con-
tractum in gradu cognationis ab Ecclesie
prohibito non dissolvitur per bap-
tismum ab ipsis suscepitu. Gon. ad c.
de infidelibus. 4. sup. de consang. & affin.

Ad num. 13. adde. Si maritus uxoris,
vel contrà uxor viri adulterium scias,
licet probare nequeat, per se loquen-
do debitum reddere non tenetur, li-
cer Judex sub excommunicatione præ-
cipiat, quia præceptum Ecclesiæ in fal-
sa præsumptioce fundatum in consci-
entia non obligat. Lym. lib. 5. tr. 10. p. 3.
c. 7. Sanchez lib. 10. disp. 12. n. 6.

Ad num. 18. adde. Busenb. lib. 6. tr.
6. cap. 2. dub. 3. admittit aliquando et-
iam ob oscula &c. Separationem ad
tempus fieri posse, ut nocens emen-
detur.

Ad anum. 21. in fine adde. Accusa-
L. 2. tie